

Tid: kl. 08:30-17:00

Plats: Se program

Ordförande

Bengt Bergqvist (S)

Ledamöter

Gunnel Persson Westin (S)
Jakob Eiserman (S)
Malin Bergqvist (S)
Elin Hoffner (V)
Marie Svensson (V)
Lars-Erik Olofsson (KD), 1:a vice ordförande
Robert Hamberg (M), 2:e vice ordförande
Björn Hammarberg (M)
Cristine Persson (C)
Ronny Karlsson (SD)
Ted Michael Länsberg (SD)
Conny Wahlström (MP)

Ersättare

Christer Nordqvist (S)
Elvira Broddesson Ericsson (S)
Jonas Andersson (S)
Katarina Nyberg Finn (S)
Jan Lehman (V)
Stefan Nilsson (KD)
Margareta Mahmoud Persson (KD)
Jennie Klaesson (M)
Joel Nordqvist (M)
Roger Bergebo (-)
Magnus Rönnerfjäll (C)
Jörgen Larsson (C)
Anette Rangdag (SD)

Övriga

1. Program regionstyrelsen 23 januari 2024

Beslutsunderlag

- Program för styrelsen 23 januari 2024
- Dygnsvila (Kristen Eriksson)
- Fastighetsutvecklingsplan (Örjan Strömqvist o Jörgen Svensson)
- Goda exempel (Sara Lewerentz)
- Resultat ack november_ (Per Sundbrandt o Jennie Eriksson)
- Uppföljning läkemedel 2024 (Karin Lindgren)
- Presentation om program med mål och riktlinjet(Sandra H)
- Justeringar i regionstyrelsens plan (Sandra Hedman)
- Regionstyrelsens Internkontrollplan (Örjan Strömqvist)
- Införande av perukbidrag för könsdysfori (Christian Åhrén)
- ÖK God och Nära vård 2024 och svar på remiss (Lena Weinstock)
- Svar på remiss Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter (Eva Westman Magnusson)

2. Val av justerare och tid för justering

3. Fastställande av föredragningslistan

Ärendebeskrivning

Enligt reglemente för regionstyrelsen har preliminär föredragningslista över de ärenden som avses bli behandlade under sammanträdet gjorts tillgängliga för ledamöter och ersättare.

Förslag till beslut

Preliminär föredragningslista fastställs som slutlig föredragningslista.

4. Regiondirektörens rapport 2024 (RS/2/2024)

Ärendebeskrivning

- Uppföljning av implementering av regler för dygnsvila
- Fastighetsutvecklingsplan
- Uppföljning jul och nyår
- Aktuella frågor

Förslag till beslut

Regionstyrelsen har tagit del av rapporten, ställt frågor och fått svar.

5. Månadsrapport november 2023 (RS/3/2023)

Ärendebeskrivning

En månadsrapport för november 2023 har upprättats. Rapporten visar följande:

Region Jämtland Härjedalens ackumulerade resultat till och med oktober 2023 var negativt och uppgick till -471 miljoner kronor, vilket var 492 miljoner kronor sämre än budget.

Helårsprognosen efter november beräknas fortsatt uppgå till minus 550 miljoner kronor efter försämrade prognoser både för Hälso- och sjukvårdsnämnden och

Kollektivtrafiknämnden. Förutom tidigare osäkerheter kring den höga inflationen som driver kostnader och pensionskostnaderna så prognostiseras kostnadsökningar för de sista tre månaderna främst avseende personalkostnader, bemanningskostnader, läkemedel och riks- och regionvård och inom Kollektivtrafiken avser det anropsstyrd trafik.

Under året har många åtgärder vidtagits för att bryta utvecklingen där vissa gett effekt men där andra ännu inte gett effekt, så där sker det en förskjutning som förhoppningsvis ska synas i början av 2024.

Nettokostnadsutvecklingen fram till och med november 2023 var 18,5 procent, 828 miljoner kronor högre än föregående år.

Verksamhetens intäkter var 82 miljoner kronor lägre än föregående år. Främst på grund av lägre bidrag med 118 miljoner kronor. Intäkter för avgifter och försäljning har ökat med 34 miljoner kronor. Övriga intäkter var 7 miljoner kronor lägre.

Bruttokostnaderna var 737 miljoner kronor högre jämfört med föregående år vilket motsvarar 13 procent. Personalkostnaderna exklusive pensioner har ökat med 182 miljoner kronor, motsvarande 7,8 procent, i ökningen finns beslut från 2022 om ökade lönekostnader med 8 procent för sjuksköterskor utöver föregående års löneökning. I år fick även läkare och undersköterskor en kraftig löneökning på i snitt 6 procent. Pensionskostnaderna var 181 miljoner kronor högre än föregående år, vilket beror på det nya förmånsavtalet och löneökningar.

Köpt riks- och regionvård har ökat med 50 miljoner kronor. Läkemedel har ökat med 40 miljoner kronor, motsvarande 7,9 procent. Det är framför allt kostnaderna för läkemedel inom hematologi och onkologi som ökat. Inom områdena har fler dyra läkemedel introducerats, men det är också ett ökat antal patienter med diagnoserna som tillkommit.

Kostnad för inhyrd personal har ökat med 157 miljoner kronor motsvarande 87,5 procent mot föregående år, och uppgick till 336 miljoner kronor totalt.

Likviditeten har under året försämrats med 321 miljoner kronor till och med november. Amortering av lån till Kommuninvest har skett med 100 miljoner kronor under året och den totala skulden till Kommuninvest uppgår till 90 miljoner kronor. Ingen ytterligare amortering kommer att göras under året.

Det prognostiserade negativa resultatet samt den höga prognostiserade investeringsnivån kommer fortsätta påverka likviditeten negativt under sista delen av året. Checkräkningskrediterna uppgår för närvarande till 50 miljoner kronor och kommer att utökas under december månad till 145 miljoner kronor, för att stärka betalningsberedskapen.

En fördjupad rapport för styrelsens förvaltningsområde har upprättats. Styrelsen har efter november en negativ avvikelse mot budget med 51 miljoner kronor, vilket främst beror på högre personalkostnader och IT-kostnader som inte fanns i budget.

Förslag till beslut

1. Månadsrapport november 2023 för Region Jämtland Härjedalen godkänns.
2. Månadsrapport november 2023 för Regionstyrelsens förvaltningsområde godkänns.

Expedieras till
Ekonomidirektör

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse - Månadsrapport november 2023 Region Jämtland Härjedalen
- Månadsrapport november 2023 Region Jämtland Härjedalen
- Månadsrapport november 2023 Regionstyrelsen

6. Revidering av Delegationsbestämmelser för regionstyrelsen i Region Jämtland Härjedalen 2023–2026 (RS/25/2023)

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen har, under de förutsättningar som anges i 6 kap 37–39 §§ samt 7 kap 5–8 §§ kommunallagen, rätt att delegera beslutanderätt i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden till presidiet, ett utskott, en ledamot eller ersättare, eller till en anställd hos Region Jämtland Härjedalen. Beslut med stöd av delegation är juridiskt sett ett nämndbeslut och kan jämföras med ett beslut som regionstyrelsen själv har fattat. Regiondirektören har under de förutsättningar som anges i 7 kap 6 § kommunallagen rätt att vidaredelegera beslutsrätt i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden åt en anställd inom Region Jämtland Härjedalen, om inte annat anges i bestämmelserna. Beslutsrätten får inte vidaredelegeras av delegaten.

Delegationsbestämmelser för regionstyrelsen i Region Jämtland Härjedalen 2023–2026 fastställdes av regionstyrelsen den 24 januari 2023, § 5. Regiondirektören beslutade om vidaredelegation av beslutanderätten för ett antal ärendetyper den 1 februari 2023.

Avsnitt 10 Hälso- och sjukvård i regionstyrelsens delegationsbestämmelser reglerar beslutanderätten i ett antal ärendetyper kopplade till hälsovalet (vårdval). Den 1 juli 2022 trädde ett antal förändringar i kraft i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) som reglerar listning av patienter hos utförare inom primärvården. Bland annat anges att utförare har rätt att ansöka om listningsstopp för nya patienter. Beslut fattas av regionen. Med anledning av detta föreslås att befintlig delegation gällande godkännande av ägarbyte i företag som godkänts för deltagande i Hälsoval Jämtlands län (punkt 10.2) utökas till att omfatta även andra verksamhetsförändringar som kräver regionens godkännande, däribland listningsstopp.

Förslag till beslut

Punkt 10.2 i regionstyrelsens delegationsbestämmelser revideras enligt följande: Godkännande av ägarförändringar och andra verksamhetsförändringar i företag som godkänts för deltagande i Hälsoval Jämtlands län, med kommentar: Exempelvis listningsstopp, godkännande av underleverantör.

Expedieras till
Enhetschef Beställarenheten

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Revidering av Delegationsbestämmelser för regionstyrelsen i Region Jämtland Härjedalen 2023–2026
- Delegationsbestämmelser för regionstyrelsen i Region Jämtland Härjedalen 2023-2026

7. Regionstyrelsens internkontrollplan 2024 (RS/765/2023)

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen 6 kap 6 § ska regionstyrelsen inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Regionstyrelsen ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Regionstyrelsen ska inför varje nytt verksamhetsår upprätta en plan för sin interna kontroll som ska följas upp två gånger under verksamhetsåret.

Internkontrollplanen är integrerad i Stratsys programmodul Verksamhetsplan. Planen bygger på en riskbedömning av de uppdrag som via Regionstyrelsen verksamhetsplan givits till verksamheterna i regionstyrelsens förvaltningsområden. Riskbedömningarna har prioriterats avseende allvarlighet och sannolikhet och för de uppdrag där det finns hög risk att de inte ska kunna genomföras har förebyggande åtgärder föreslagits.

Av 35 uppdrag som riskbedömts har 10 bedömts ha hög risk att inte kunna uppnås. Se bifogad plan.

Förslag till beslut

Regionstyrelsens internkontrollplan 2024 fastställs.

Expedieras till

Regionfullmäktige, regiondirektör, regionstabschef

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Regionstyrelsens internkontrollplan 2024
- Internkontrollplan Regionstyrelse 2024

8. Revidering av Regionstyrelsens plan och budget 2024 (RS/595/2023)

Ärendebeskrivning

Regionstyrelsen fastställde den 8 november 2023, § 194, en plan och budget för regionstyrelsen 2024. Regionstyrelsens plan visar vad regionstyrelsen ska arbeta med under året för att bidra till att regionfullmäktiges övergripande mål uppnås och tilldelad ekonomisk ram hålls. Regionstyrelsens plan ger underlag till de prioriteringar, i form av aktiviteter, verksamheten behöver arbeta med för att nå resultat i enlighet med de övergripande målen och hålla sig inom fastställd budget.

Ett behov finns nu att göra vissa justeringar i planen, bland annat utifrån de nya ekonomiska förutsättningarna.

Region Jämtland Härjedalen befinner sig i ett mycket svårt ekonomiskt läge. Till och med november 2023 var Region Jämtland Härjedalens ackumulerade resultat negativt och uppgick till -471 miljoner kronor, vilket var 492 miljoner kronor sämre än budget. Utifrån det ekonomiska läget har det under 2023 vidtagits åtgärder för att nå en ekonomi i balans. Arbetet fortsätter under 2024.

I fastställd Regionplan och budget 2024–2026 finns beskrivet att Region Jämtland Härjedalen behöver arbeta utifrån en långsiktig plan för att nå en ekonomi i balans. I den plan och budget för 2024 som togs av regionstyrelsen i november 2023 fanns en preliminär åtgärdsplan med exempel på aktiviteter. Arbetet med åtgärder har därefter fortsatt och en reviderad lista med förslag på aktiviteter för åren 2024 till 2026 har tagits fram. Listan ligger som separat bilaga eftersom de flesta förslag inryms inom regiondirektörens mandat medan vissa av förslagen behöver utredas vidare och tas upp som politiska beslut. Givet de ekonomiska förutsättningarna och det budgetgap som uppstått kan omprioriteringar också behöva genomföras. Arbetet med åtgärder och aktiviteter för att effektivisera verksamheten och minska kostnaderna kommer också löpande att fortsätta samt följas upp och återredovisas till regionstyrelsen.

Utifrån det ekonomiska läget finns också ett uppdrag att se över möjligheter till kostnadsbesparingar för administrativ verksamhet (RS/494/2023). I en rapport som presenterades för regionstyrelsen den 7 december 2023, § 294, fanns förslag på åtgärder. Regionstyrelsen gav regiondirektören i uppdrag att fortsätta arbetet i enlighet med rapportens förslag. Bland åtgärderna fanns bland annat ett förslag om att minska frekvensen av rapportering till styrelse, nämnder och ledningsfunktioner. En översyn av regionstyrelsens uppföljningsplan för 2024 har därför genomförts. I förslag till reviderad plan föreslås att några uppföljningspunkter stryks, några görs om från skriftliga rapporter till muntliga och några blir kvar. Inför 2025 behöver arbetssättet utvärderas och ses över ytterligare för att säkerställa att den rapportering styrelsen får är tydligare kopplad till prioriteringar och övergripande mål.

Utifrån regionfullmäktiges uppdrag om att regionstyrelsen och nämnderna ska verka för ökad samisk kulturkompetens och att samers rättigheter är kända och implementeras har ett ytterligare uppdrag kopplat till regionstyrelsens ansvar i detta arbete lagts till.

Utöver ovan föreslagna justeringar har det också gjorts korrigerande i text kopplat till föreslagna ändringar och några mindre justeringar av nyckeltal.

Förslag till beslut

1. Regiondirektören får i uppdrag att fortsätta arbetet med åtgärder för en ekonomi i balans i enlighet med beskrivning ovan och framtagna förslag på aktiviteter. Arbetet ska löpande återrapporteras till styrelsen.

2. Reviderad plan och budget för 2024 fastställs enligt förslag.

Expedieras till

Regionstabschef, Ekonomiconroller, Närstöd till regionstabschef, Enhetschef sekretariatet, HR-direktör, HR-strateg

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse om reviderad plan 2024
- Regionstyrelsens plan 2024_reviderad_240117(321956) (0)
- Bilaga med förslag på åtgärder för att nå en ekonomi i balans

9. Fördelning av överenskommelse God och nära vård 2024 - En personcentrerad och patientsäker hälso- och sjukvård med primärvården som nav (RS/802/2023)

Ärendebeskrivning

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har tillsammans med staten slutit överenskommelse om God och nära vård 2024 - En personcentrerad och patientsäker hälso- och sjukvård med primärvården som nav.

Överenskommelsen bygger i stort vidare på inriktningen från tidigare överenskommelser och handlar om att utifrån ett personcentrerat förhållningssätt stödja omställningsarbetet, förbättra och utveckla tillgängligheten i primärvården, relationsskapande och ökad kontinuitet i vården. Det tydliggörs att primärvården som utförs av såväl kommuner, regioner som privata utförare, är basen och navet i primärvården. Primärvården behöver samspela med den specialiserade vården både på och utanför sjukhusen, den kommunala omsorgen och socialtjänsten samt andra intressenter som behövs utifrån patientens perspektiv. Den nära vården har hälsan i fokus och kan inte uppnås om inte primärvården och folkhälsoarbetet sker i nära samverkan.

Från 2024 består överenskommelsen av sju delar som stödjer utvecklingen av hälso- och sjukvården med inriktning på en nära och patientsäker vård:

- Utvecklingen av den nära vården med primärvården som nav
- Goda förutsättningar för vårdens medarbetare
- Förstärkning av ambulanssjukvården
- Inriktning för vård och behandling av sällsynta hälsotillstånd
- Nationella kvalitetsregister
- Insatser för att förbättra antibiotikaanvändningen
- Strukturerad information om läkemedel för förbättrad patientsäkerhet

De fyra sista delarna har tidigare reglerats i överenskommelsen Sammanhållen, jämlik och säker vård, där medlen tillfaller SKR. Den tidigare delen om Vision e-Hälsa har utgått.

Överenskommelsens ekonomiska omfattning är halverad då regeringen inte avsatt riktade medel för arbetet med goda förutsättningar för vårdens medarbetare. För aktiviteter inom det området föreslås att sektorsbidraget används.

Region Jämtland Härjedalen får inom ramen för överenskommelsen God och nära vård 2024 knappt 42,5 mkr varav ca 15 mkr avser landsbygd och 0,945 mkr för att göra ambulanssjukvården mer jämlik och effektiv samt anpassa den till de förändringar som omställningen till god och nära vård innebär.

Enligt regler för hantering av riktade statsbidrag, beslutade av regionfullmäktige

(RS/134/2019), ansvarar regionstyrelsen för de statsbidrag som ska fördelas mellan två eller flera nämnder, till vilken denna hör.

I Regionplan och budget 2024-2026 framkommer att Hälso- och sjukvårdsnämnden har tillförts 160 mkr hänförliga till tillfälliga statsbidrag. De aktiviteter som ska genomföras inom Hälso- och sjukvårdsnämndens ansvar inom ramen för överenskommelsen behöver därför hanteras i tilldelad budget från fullmäktige.

Därutöver kommer regionerna att få fler statsbidrag där summorna inte är helt fastställda. Regionstyrelsen föreslås därför få ansvar för de medel som tillförs utöver de 160 miljonerna för att kunna genomföra delar i denna överenskommelse som är konkurrensutsatta.

I ett beslutsunderlag redovisas en kort sammanställning av överenskommelsen med förslag till övergripande aktiviteter fördelade mellan hälso- och sjukvårdsnämnden och regionstyrelsen. Därutöver föreslås regiondirektören få i uppdrag att fastställa en mer detaljerad fördelning av aktiviteter.

Under 2023 användes medlen för God och nära vård för aktiviteter kopplade till kraven i överenskommelsen samt uppdrag i regionstyrelsens och hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplaner. För 2024 rekommenderas samma förhållningssätt.

Då omställningen nu går in i en ny fas är tanken att delar av överenskommelsen från 2025 ska hanteras genom ett förordningsstyrt statsbidrag.

Förslag till beslut

1. Förslag till hantering och fördelning av *God och nära vård 2024 - En personcentrerad och patientsäker hälso- och sjukvård med primärvården som nav* godkänns.
2. Kostnader kopplade till regionstyrelsens uppdrag hanteras inom den överskjutande delen utöver de 160 mkr som tillfallit hälso- och sjukvårdsnämnden, enligt förslag i beslutsunderlag.
3. Regiondirektören får i uppdrag att besluta om detaljerad fördelning av medlen.

Expedieras till

Regiondirektör
Hälso- och sjukvårdsdirektör
Regionstabschef
Chef Hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen
Beställarchef
Chef Division Nära vård

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Fördelning av överenskommelse God och nära vård 2024 - En personcentrerad och patientsäker hälso- och sjukvård med primärvården som nav

- Beslutsunderlag Överenskommelse- God och nära vård 2024- En personcentrerad och patientsäker hälso- och sjukvård med primärvården som nav
- Överenskommelse om God och nära vård 2024 - En personcentrerad och patientsäker hälso- och sjukvård med primärvården som nav

10. Inköp av mark för upprättande av helikopterplats vid Bräcke HC (RS/790/2023)

Ärendebeskrivning

Bräcke HC är idag den enda plats/ort där fast helikopterlandningsplats saknas vid hälsocentral. Bräcke kommun har en önskan om fast plats för ambulanshelikoptern. Under 2023 har Regionen Jämtland Härjedalens ambulanshelikopter larmats 15 ggr till Bräcke för planerad patienttransport. En tidigare frekvent nyttjad plats är en grusplan i samhällets norra del som använts tillfälligt, men där marken nu är såld av kommunen till ett företag som ska upprätta en laddplats för tunga elfordon. I övrigt har flera små utspridda ytor nyttjats vilka inte har några som helst förberedda flygsäkerhetsåtgärder med de risker som då naturligt uppstår. En fast plats planeras i grunden med basala flygsäkerhetshöjande åtgärder för att ge trygga patienttransporter mot de krav som Transportstyrelsens författning 2012:78 samt helikoptertypen ställer. Ambulansstationen ligger i centrala Bräcke och möjliggör anslutande marktransporter i den mån det behövs. De ökade nationella beredskapskraven och E14 som viktig transportled för förband pekar också på vikten av en fast plats i anslutning till Bräcke HC som kan ta emot såväl Regionens helikopterresurs som nationella resurser vid mer exceptionella händelser.

Nuläge och förutsättningar

Bräcke kommun erbjuder Region Jämtland Härjedalen att köpa fastigheten Kaninen 7 i centrala Bräcke, enligt bilaga 1, för ändamålet att upprätta en fast ambulanshelikopterplats i anslutning till Bräcke HC. Marken har tidigare huserat en distriktsläkarmottagning och en Folktandvårdsmottagning som nu är rivna.

Fastigheten är på 2172 m² och enligt fastställd taxa säljer Bräcke kommun den för 10kr/m² vilket ger summan 21 720 kr att erlægga till kommunen för marköverlåtelsen exklusive tillkommande kostnader för lagfart och detaljplaneförändring.

Villkoren för köpet framgår av Kommunstyrelsen Bräcke erbjudande enligt bilaga.

Avincis flygsäkerhetskoordinator hinderberäkningar är styrande för utformning av flygplatsen, se bilaga 2.

Flygsäkerhetshöjande åtgärder genomförs i enlighet med TSFS 2012:78 under förutsättning att tillstånd medges. Hinderröjning, vindstrut, flodljus och hårdgjord sättningspunkt är tillkommande åtgärder som hanteras inom ramen för beviljade projekt.

Förslag till beslut

1. Region Jämtland Härjedalen köper fastigheten Kaninen 7 i centrala Bräcke för 21 720 kronor enligt Bräcke Kommunstyrelsens erbjudande.

2. Region Jämtland Härjedalen ansöker och bekostar lagfart samt andra med köpet förenade kostnader inkl. kostnad för detaljplaneändring.
3. Regiondirektören får i uppdrag att underteckna köpehandlingar.
4. Medel för upprättande av en fast helikopterplats gällande basala åtgärder i enlighet med TSFS 2012:78 hanteras inom ramen för beviljade pågående projekt, helikopterlandningsplatser. Målsättning att flygplats är klar i slutet av 2025 med beaktande av Kommunstyrelsens villkor. Åtgärderna delas upp mellan åren 2024-2025.

Expedieras till

Bräcke kommun, Regionstabschef, flygplatschef, fastighetschef, ekonomidirektör

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Inköp av mark för upprättande av helikopterplats vid Bräcke HC
- 231228 Inköp av mark för upprättande av Helikopterplats Bräcke HC_slutversion

11. Svar på remiss Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen (SOU 2023:40) (RS/693/2023)

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen har fått möjlighet av Socialdepartementet att lämna synpunkter på remissen av Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen (SOU 2023:40).

Utredningens uppdrag om barns möjligheter att klaga och utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen består av tre deluppdrag:

- Ta ställning till om Sverige bör ratificera det tredje tilläggsprotokollet till barnkonventionen om en individuell klagomålsmekanism,
- att föreslå åtgärder som säkerställer barns möjligheter att klaga och utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen i svensk lagstiftning samt
- se över möjligheterna att staten bidrar till att etablera barnombud inom civilsamhällesorganisationer.

Utredningen föreslår att Sverige bör ratificera det fakultativa och tredje tilläggsprotokollet till barnkonventionen om ett klagomålsförfarande. I betänkandet lämnar utredningen också ett antal förslag om åtgärder som syftar till att säkerställa barns möjligheter att klaga och utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen i svensk lagstiftning. Slutligen gör utredningen bedömningen att det finns ett behov av en aktör som ger stöd till barn med omfattande behov av stöd som av olika anledningar saknar tillräckligt sådant stöd från vårdnadshavare eller andra vuxna i sin närhet. Staten bör med detta syfte bidra till att etablera barnrättsbyråer inom civilsamhällesorganisationer som bedriver verksamhet med oberoende barnombud. Utredningen föreslår en försöksverksamhet med statsbidrag till barnrättsbyråer som bedriver verksamhet med oberoende barnombud.

Ett förslag till svar har samordnats och upprättats inom Folkhälsoenheten, Hälso-

sjukvårdspolitiska avdelningen, Regional utveckling samt inom Psykiatrin. I samtliga delar stödjer svaren utredningens förslag med visst övervägande huruvida Regionen kommer vara delaktig i samarbetet med länsstyrelsen i utvecklingsarbetet.

Remissen ska besvaras senast 19 februari 2024.

Förslag till beslut

Upprättat förslag till svar på remiss av utredningen *Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen (SOU 2023:40)* antas.

Expedieras till

Svar skickas till Socialdepartementet
Chef HOSPA
Chef folkhälsoenheten
Samordnare Rättighetsbaserade frågor

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på remiss Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen (SOU 2023:40)
- Svar på remiss Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen(SOU 2023:40)
- Missiv för Remiss: Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen (SOU 2023:40) (S2023/02794)
- Sammanfattning av Remiss Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen

12. Svar på remiss Övergångsrestriktioner – ökat förtroende för offentlig verksamhet (SOU 2023:45) (RS/690/2023)

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen har utsetts som en av fyra regioner med möjlighet att inkomma med synpunkter gällande Betänkande av Utredningen om övergångsrestriktioner i offentlig verksamhet (Fi 2022:12). Totalt har betänkandet nått 120 remissinstanser. Utredningen som betänkandet grundar sig på har haft i uppdrag att utvärdera restriktionslagen som sedan 2018 omfattat statsråd och statssekreterare för att ta ställning till om personkretsen som omfattas av lagstiftningen bör vidgas till att också omfatta vissa arbetstagare hos statliga myndigheter, kommuner och regioner och/eller ledamöter och förtroendevalda i vissa statliga, regionala och kommunala styrelser, liksom om restriktionstiden bör förlängas samt om ifall sanktionsmöjligheter bör införas.

Incitamentet till att vidga målgruppen för nuvarande lagstiftning är att minska risken för intressekonflikter och läckage av känslig information. Intressekonflikter och även risken för sådana kan påverka allmänhetens förtroende eller på annat sätt medföra skada för offentlig verksamhet och ger med denna lagstiftning rätt till restriktioner under en övergångsperiod som ett komplement till bland annat tystnadsplikten inom Offentlighets- och sekretesslagen (OSL). Med intressekonflikt avses risk för att personen missbrukar information, kunskap eller kontakter med tidigare arbetskamrater på ett sätt som kan leda till positiv särbehandling av den nya arbetsgivaren.

Lagstiftningen avkräver anmälningsskyldighet vid övergång från statlig till privat arbetsgivare för arbetstagare som omfattas. Anmälan bedöms därefter i särskild karensnämnd och om risk för ekonomisk skada för arbetsgivaren, alternativt otillbörlig fördel för enskild eller att allmänhetens förtroende för staten skadas, kan restriktioner i form av karens eller ämnesrestriktion tilldelas i upp till 12 månader. Detta innebär i praktiken att den tidigare arbetsgivaren antingen betalar för utebliven lön under karenstiden (dock avräknas denna om arbetstagaren också har inkomst från annat håll) som inte kostnadstäcks på annat sätt, tex genom omställningsstöd eller avgångsvederlag, alternativt att arbetstagaren inte får befatta sig med en viss typ av frågor under uppsägningstiden i syfte att minska risken för intressekonflikt.

Utredningen anser att lagen tjänat sitt syfte för de fall där den kunnat tillämpas (totalt närmare 60 ärenden där beslut om restriktioner fattats i 10-talet av dem) och föreslås nu vidgas till att också omfatta högre chefer vid förvaltningsmyndigheter, tex generaldirektörer, vars förordnanden är tidsbegränsade. Gällande regioners, kommuners och kommunalförbunds högre tjänstepersoner/chefer föreslår betänkandet att lagstiftningen ska kunna nyttjas men att det kommunala självstyret ska tillämpas så att respektive aktör själva kan besluta om och i så fall också för vilka befattningar som lagstiftningen ska tillämpas. Anställningar inom politiska partier och uppdrag i internationella organisationer där Sverige deltar som medlemsstat föreslås undantas. Rekommendationen är att tillämpningen i region och kommun primärt ska utgöras av högre direktörer och eventuella sakkunniga inom tex politiska frågor och/eller upphandling. Tillämpningen bör noga övervägas och inte nyttjas schablonmässigt. Om betänkandets förslag går igenom föreslås lagen i och med bredare tillämpning genomgå namnbyte och/eller omarbetas till ny lag liksom medföra ändringar i annan lagstiftning som tex Offentlighets- och sekretesslagen för att göra dem förenliga.

Om en befattning ska omfattas av denna lagstiftning bör detta kommuniceras ut redan i samband med rekrytering. Kopplat till de befattningar där lagen nyttjas menar betänkandet att ”det ska framgå av avtalsvillkoren för anställningen om en arbetstagare omfattas av regleringen om övergångsrestriktioner. En anställning ska vid anställningsförhållandets ingående förenas med sådana villkor, om arbetsgivaren bedömer att arbetstagaren inom ramen för anställningen förväntas förvärva sådan information eller kunskap som gör att det vid övergång till annan än offentlig verksamhet eller etablering av näringsverksamhet, föreligger vissa risker.”

Vid tillämpning skulle i dessa fall en anmälningsskyldighet göra att arbetstagaren anmäler avsikten om byte av jobb till arbetsgivaren som inom en treveckorsperiod utreder om övergångsrestriktioner ska tillämpas. Inom nuvarande lagstiftning hanteras bedömningar genom särskild karensnämnd men för region och kommun föreslås detta utredas internt hos respektive part. Om möjligt bör anpassning av arbetsuppgifter under uppsägningstiden tillämpas så att intressekonflikterna minskas redan under anställningstiden och att restriktioner därmed kanske inte behöver nyttjas. Anmälningsskyldigheten omfattar också att arbetstagaren är skyldig att meddela om hen under karenstid som den tidigare arbetsgivaren ersätter ekonomiskt, uppstår annan inkomst som gör att inkomsten från den tidigare arbetsgivaren ska räknas av.

Lagstiftningen föreslås även fortsatt vara begränsad till att gälla vid övergångar till annat än offentlig sektor, alltså inte vid övergång till eller mellan kommuner, regioner eller förbund inom desamma. Sanktionsmöjligheter anses fortsatt inte nödvändigt och inte heller att ändra i de tidsfrister som lagen föreskriver om högst 12 månaders restriktionsåtgärder vid övergång från statlig myndighet, medan sex månader torde räcka vid övergång från region eller kommun. Bedömning om restriktionstid sett till intressekonflikter ska göras i varje enskilt fall.

Ett förslag till svar har upprättats inom HR-avdelningen. Remissen ska besvaras senast 7 februari 2024.

Förslag till beslut

Upprättat förslag till svar på remiss betänkande av *Utredningen om övergångsrestriktioner i offentlig verksamhet (Fi 2022:12)* antas.

Expedieras till

Svar skickas till Finansdepartementet
HR-direktör
HR-strateg

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på remiss Övergångsrestriktioner – ökat förtroende för offentlig verksamhet (SOU 2023:45)
- Svar på remiss Övergångsrestriktioner – ökat förtroende för offentlig verksamhet (SOU 2023:45)
- Missiv för Remiss: Övergångsrestriktioner - ökat förtroende för offentlig verksamhet (SOU 2023:45) (Fi2023/02375)
- Sammanfattning av remiss Övergångsrestriktioner

13. Svar på remiss Promemoria om införande av bestämmelser som möjliggör ersättning för digitala vårdmöten (RS/700/2023)

Ärendebeskrivning

Region Jämtland Härjedalen har getts möjlighet att svara på promemoria om införande av bestämmelser som möjliggör ersättning för digitala vårdmöten. Ärendet rör vårdgivare verksamma enligt Lag (1993:1651) om läkarvårdsersättning (LOL) och Lag om (1993:1652) ersättning för fysioterapi (LOF), den så kallade nationella taxan. Bestämmelserna ska vara frivilliga för regionerna att tillämpa.

I förordningarna för LOL (1994:1121) och LOF (1994:1120) regleras ersättningar vid fysiska besök men i promemorian lämnas förslag på hur regionerna kan fatta egna beslut på tillämpning av ersättning avseende digitala besök. Det skulle i praktiken innebära att varje region måste fatta beslut om att regionen medger att digitala besök får genomföras samt med vilka förutsättningar, vilket innebär att regelverket kan komma att se olika ut i landet samtidigt som övriga arvoden och förutsättningar finns reglerade i förordningen.

Region Jämtland Härjedalen har endast verksamhet som bedrivs inom LOF, varför remissvaret utgår från den förordningen.

Region Jämtland Härjedalen tillstyrker förslaget med nya bestämmelser i förordningen 1994:1120 som gör det möjligt för vårdgivare verksamma inom LOF att få ersättning för digitala vårdmöten med förslag på nationellt regelverk och arvode samt att det är vårdgivarnas ansvar att ha säkra kommunikationsvägar med patienten.

Remissvar ska lämnas senast den 8 februari 2024.

Förslag till beslut

Upprättat förslag till svar på remiss *Promemoria om införande av bestämmelser som möjliggör ersättning för digitala möten* antas.

Expedieras till

Socialstyrelsen

Beställarchef

Chef hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Remissvar införande av bestämmelser som möjliggör ersättning för digitala vårdmöten
- Svar på remiss Promemoria om införande av bestämmelser som möjliggör ersättning för digitala vårdmöten
- Missiv för Remiss: Promemoria om införande av bestämmelser som möjliggör ersättning för digitala vårdmöten. (S2023/02747)
- Promemoria - Ersättning för digitala vårdmöten inom den nationella taxan (S2023/02747)

14. Anmälan av delegationsbeslut till regionstyrelsen

Förslag till beslut

Anmälan av delegationsbeslut enligt upprättad förteckning noteras till protokollet.

Delegeringsbeslut

- RS/15:10/2023 Delegationsbeslut fattade av chefer - Anställningar inom regionstaben 2023-11-03 -- 2023-12-01
- RS/758:7/2023 Delegationsbeslut ombudsinstruktion till extra föreningsstämma Brf Torvalla centrum
- RS/756:17/2022 Delegationsbeslut om deltagande i projekt Kör för psykiatri
- RS/756:18/2022 Delegationbeslut att stödja omställningsarbete NSPH Jämtland
- RS/403:3/2022 Delegationsbeslut Organisationsförändring Samordningskansliet/Beredskap och säkerhet
- RS/402:5/2022 Delegationsbeslut Neuro- och strokeenheten
- RS/402:6/2022 Delegationsbeslut Hjärtenheten
- RS/402:7/2022 Delegationsbeslut namnändring inför uppstart Torvalla hälsocentral
- RS/402:8/2022 Delegationsbeslut ungdomsmottagningen Bräcke samt ungdomsmottagningen Järpen
- RS/402:9/2022 Delegationsbeslut Palliativa vårdavdelningen
- RS/402:10/2022 Delegationsbeslut Perioperativa enheten

- RS/56:9/2023 Delegationsbeslut revidering Avgiftshandbok version 2.12
- RS/576:5/2023 Delegationsbeslut Fördelning av Statsbidrag för att stimulera barnhälsovårdens förebyggande arbete med hembesökprogram
- RS/463:2/2023 Delegationsbeslut Tilläggsöverenskommelse om försörjningsberedskap för läkemedel mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR2023/00818)
- RS/752:6/2022 Delegationsbeslut Omdisponering av medel från överenskommelsen jämlik och effektiv cancervård 2023
- RS/637:81/2020 Delegationsbeslut om ansökan av filial i befintlig lokal i Åre by av Åre Hc.
- RS/316:24/2021 Delegationsbeslut om ansökan av filial i Storhogna av Fjällvivan AB
- RS/17:4/2023 Delegationsbeslut Köp och försäljning av värdepapper
- RS/671:39/2022 Delegationsbeslut om användning av pott för akuta investeringar i investeringsbudget 2023/Haveripotten/3 st sömnapné/B&F medicin
- RS/756:1/2023 Delegationsbeslut om användning av pott för akuta investeringar i investeringsbudget 2024/GeneXpert/Lab
- RS/756:2/2023 Delegationsbeslut om användning av pott för akuta investeringar i investeringsbudget 2024/Diskdesinfektor/FTV Berg
- RS/767:1/2023 Delegationsbeslut om användning av pott för oförutsedda investeringshändelser i investeringsbudget 2024/Lokalanpassningar/Fastighet
- RS/740:1/2023 Upphandlingsuppdrag Minibussar
- RS/754:1/2023 Upphandlingsuppdrag Extern miljörevision
- RS/755:1/2023 Upphandlingsuppdrag Rekryteringsfirma för rekrytering av chef Beställarenheten
- RS/50:1/2024 Upphandlingsuppdrag Slaktkroppar nöt
- RS/785:1/2023 Upphandlingsuppdrag Frukt till vårdpersonal
- RS/53:1/2024 Upphandlingsuppdrag Utvärdering regionalt utvecklingsarbete stigma inom psykisk hälsa och suicid
- RS/56:1/2024 Delegationsbeslut Utdelning Östersunds sjukhus frisängsfond 2023
- RS/767:2/2023 Delegationsbeslut om användning av pott för oförutsedda investeringshändelser i investeringsbudget 2024/Fördyring/UPS/IAB
- RS/31:1/2024 Upphandlingsuppdrag Färskt matbröd och konditorivaror

15. Anmälan av inkomna handlingar till regionstyrelsen

Ärendet i korthet

Länk till protokoll från regionens politiska organ:

<https://forum.regionjh.se/committees>

Förslag till beslut

Anmälan av inkomna handlingar enligt upprättad förteckning noteras till protokollet.

Anmälningar

- RS/749:5/2022 Ändring av regleringsbrev för budgetåret 2023 avseende anslag 1:5 Bidrag till läkemedelsförmånerna S2023/03150
- RS/750:8/2022 Ändring av regleringsbrev för budgetåret 2023 avseende anslag 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård

- RS/798:1/2023 Regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende anslag 1:5 Bidrag till läkemedelsförmånerna
- RS/793:1/2023 Regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende anslag 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård
- RS/794:1/2023 Regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende anslag 1:11 Prestationsbundna insatser för att korta vårdköerna
- RS/799:2/2023 Överenskommelse – Jämlik och effektiv cancervård med kortare väntetider 2024
- RS/800:1/2023 Överenskommelse - insatser inom området Psykisk hälsa och Suicidprevention 2024
- RS/801:1/2023 Överenskommelse om Ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården 2024
- RS/802:1/2023 Överenskommelse om God och nära vård 2024 - En personcentrerad och patientsäker hälso- och sjukvård med primärvården som nav
- RS/803:1/2023 Överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner om En personcentrerad, tillgänglig och jämlik mödrahälsovård och förlossningsvård samt förstärkta insatser för kvinnors hälsa 2024
- RS/757:4/2022 Regeringsbeslut om Utbetalning av medel till regionerna i enlighet med överenskommelsen om ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården 2023 S2022/04844 (delvis), S2023/03342
- RS/16:10/2023 Portföljrapport Pensionsmedelsförvaltning oktober
- RS/16:11/2023 Portföljrapport Pensionsmedelsförvaltning november
- RS/16:12/2023 Portföljrapport Pensionsmedelsförvaltning december
- RUN/51:2/2023 §221 Regionala utvecklingsnämnden Regionala utvecklingsnämndens internkontrollplan 2024
- RUN/51:3/2023 Internkontrollplan 2024 Regionala utvecklingsnämnden, fastställd av RUN 2023-12-12 § 221
- KTN/34:1/2023 §91 Kollektivtrafiknämnden Kollektivtrafiknämndens internkontrollplan 2024
- KTN/34:3/2023 Kollektivtrafiknämndens internkontrollplan 2024, godkänd av KTN 2023-12-14 § 91
- RS/607:1/2023 Beslut Handlingsplan Tillgänglighet 2023-2024
- RS/263:6/2023 Brev till medlemmarna i FSV dec 2023
- RS/263:7/2023 Protokoll FSV föreningsstämma 2023-05-25
- RS/203:6/2023 Minnesanteckningar Folkhälso-Z 2023-11-27
- RS/758:8/2023 Protokoll Extrastämma BRF Torvalla Centrum 2023-12-20
- RS/803:3/2023 Regeringsbeslut gällande utbetalning av medel till regionerna i enlighet med överenskommelsen inom område förlossningsvård och kvinnors hälsa 2024
- RS/746:14/2020 Protokollsutdrag Närvårdsnämnden 2022-10-13 § 53 Beslut om utredning om underskottskompensation
- RS/746:13/2020 Initiativärende: Utredning om Närvård Frostvikens rätt till underskottskompensation

16. TILL FULLMÄKTIGE

17. Program med likvärdiga mål och riktlinjer samt

uppföljning och insyn för utförare av kommunal angelägenhet 2024–2026 (RS/620/2021)

Ärendebeskrivning

Regionfullmäktige ska varje mandatperiod fastställa program med mål och riktlinjer för sådana angelägenheter som utförs av privata utförare. Programmet ska även ange hur fullmäktiges mål och riktlinjer ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses (Kommunallagen (2017:625) 5 kap 3 §). En lagändring väntas träda i kraft 1 juli 2024 som innebär att programmet ska omfatta samtliga utförare och därmed utförare av motsvarande verksamhet som bedrivs i egen regi.

(Finansdepartementets promemoria om ”Likvärdiga mål och riktlinjer samt uppföljning och insyn för utförare av kommunal verksamhet”, utgiven mars 2023.

Ett förslag till program med likvärdiga mål och riktlinjer samt uppföljning och insyn för utförare av kommunal angelägenhet 2024–2026 har upprättats för Region Jämtland Härjedalen. Utformningen av programmet har utgått från exempel från andra regioner samt det stödmaterial som utformats av Sveriges kommuner och regioner (Fullmäktiges program för verksamhet som utförs av privata utförare, utgivet 2019). Stödmaterialiet innehåller förutom råd och stöd kring innehåll också en redovisning av en praxistudie som genomförts och som omfattar genomlysning av programmets förekomst, deras innehåll, styrkraft mm.

Programmet ger strategisk vägledning i arbetet med uppföljning och insyn, innehåller grundkrav och omfattning, struktur och ansvar samt krav på återkoppling till brukare och allmänhet. Genomförd uppföljning ska ge de underlag som behövs för att föra strategiska diskussioner om privata utförares roll i organisationen. Mål och riktlinjer kopplas generellt till andra befintliga styrdokument.

Programmets innehåll kan generellt inte få genomslag på gällande avtalsrelationer där villkoren redan är reglerade. Region Jämtland Härjedalen har samverkansavtal enligt Lagen om fysioterapiersättning (LOF). Gällande samverkansavtal kan föras över till ny utförare på oförändrade villkor och är därför inte aktuellt för detta program.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Program med likvärdiga mål och riktlinjer samt uppföljning och insyn för utförare av kommunal angelägenhet 2024–2026 fastställs.

Expedieras till

Hälso- och sjukvårdsdirektör, Regional utvecklingsdirektör, Regionstabschef,
Beställarchef

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse om program med mål och riktlinjer
- Program med mål och riktlinjer_NY 240108 ver 2

- 18.** Reviderat samverkansavtal för Gemensam nämnd avseende samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter samt

hjälpmedel (RS/25/2024)

Ärendebeskrivning

Uppgifterna för den gemensamma nämnden avseende samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter samt hjälpmedel (GNUS) regleras i ett samarbetsavtal respektive reglemente mellan Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner. Den gemensamma nämnden är tillsatt i Region Jämtland Härjedalen och ingår i Regionens politiska organisation. Regionen ansvarar för beredning och verkställighet av nämndens beslut, ombesörjer nämndens administration och ansvarar för dess dokument. En tjänstemannagrupp - Beredningsgruppen för hjälpmedel - har till uppgift att handlägga och bereda frågor till nämnden som berör hjälpmedelsverksamheten.

Vid nämndens sammanträde den 20 februari 2023, § 8 p. 1, beslutades att Sekretariatet i Region Jämtland Härjedalen ges i uppdrag att se över samarbetsavtalet, främst när det gäller redaktionella ändringar, liksom att ta fram ett förslag till reviderat samarbetsavtal och presentera det för nämnden under 2023.

Ett förslag till reviderat samverkansavtal för GNUS har upprättats i enlighet med nämndens beslut den 20 februari 2023.

Den gemensamma nämnden avseende samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter samt hjälpmedel (GNUS) behandlade ärendet 2023-11-06 § 43 och rekommenderar Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner att:

- Reviderat samverkansavtal för GNUS fastställs.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Reviderat samverkansavtal för Gemensam nämnd mellan Region Jämtland Härjedalen och länets kommuner avseende samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter samt hjälpmedel (GNUS) fastställs.

Expedieras till

GNUS, länets kommuner, Inköpschef, Enhetschef Hjälpmedels- och förrådsenheten

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Reviderat samverkansavtal för Gemensam nämnd avseende samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter samt hjälpmedel
- Protokollsutdrag GNUS 2023-11-06 § 43 Översyn av samverkansavtal GNUS
- Översyn Samverkansavtalet GNUS - Beslutsversion

19. Tillämpningsanvisningar nationell rekommendation om anhörigas kostnad vid donation (RS/783/2023)

Ärendebeskrivning

Nationella expertgruppen för organ- och vävnadsdonationer har lämnat en rekommendation att närstående till patient som utreds inför eventuell organdonation (enligt såväl DBD som DCD) ska gå kostnadslösa efter att brytpunktsbeslut har fattats.

Beredningsgruppen i Norra Sjukvårdsregionförbundet har berett ett förslag på tillämpning av rekommendationen i samråd med regionalt donationsansvarig läkare. Enligt Norra sjukvårdsregionförbundets mötesprotokoll 2023-10-03, § 81, så beslutade förbundsledningen att rekommendera regionerna att tillämpa förslaget.

Förslaget innebär att:

Endast ökade kostnader på grund av donation ska ersättas.

Ersättning betalas ut för faktiska kostnader alternativt att regionen hanterar bokningen och betalar kostnaden direkt.

Ersättningstak:

- 4 hotellnätter på hotell med patienthotellstandard.
- Närmaste familjemedlemmar, max 5 personer.

Transportkostnad på grund av donation

När donator förts till annat sjukhus än sin hemregion på grund av utredning av donationsmöjlighet och inte på grund av behov av vård ska kostnaden för transport av avliden åter till hemregionen inte belasta anhörig.

Vårdavgifter

Slutenvårdsavgifter efter brytpunktsbeslut ska inte faktureras.

Vårdkostnad

För donator från annat land och som inte är en del av det svenska sjukförsäkringssystemet ska vårdkostnader efter brytpunktsbeslut inte faktureras.

Jämställdhets- jämlikhets- och barnperspektiv

Förvaltningens bedömningen att föreslagna ändringar inte har någon negativ påverkan ur jämställdhets- jämlikhets- eller barnperspektiv.

Slutsats

Förvaltningen anser det nödvändigt att det finns en tydlig tillämpning av rekommendationen om anhörigas kostnad vid donation. Norra Sjukvårdsregionförbundets tillämpningsanvisning är rimlig och tydlig och därför föreslår förvaltningen att rekommendationens tillämpningsanvisning antas att gälla i Region Jämtland Härjedalen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden behandlade ärendet 2023-12-13 § 164 och föreslår regionfullmäktige:

Region Jämtland Härjedalen antar Norra Sjukvårdsregionförbundets förslag om tillämpning av Nationella expertgruppen för organ- och vävnadsdonationers rekommendation om anhörigas kostnad vid donation.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Expedieras till

Hälso- och sjukvårdsdirektör
Divisionscheferna
Chef Hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen
Avgiftsansvarig

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Tillämpningsanvisningar nationell rekommendation anhörigas kostnad vid donation
- §164 Hälso- och sjukvårdsnämnden Tillämpningsanvisningar nationell rekommendation om anhörigas kostnad vid donation
- Protokollsutdrag Förbundsdirection NRF 2023-10-03 §81 Tillämpningsanvisningar nationell rekommendation anhörigas kostnad vid donation
- Rekommendation från Nationella expertgruppen för organ- och vävnadsdonation - bilaga
- Förslag på tillämpning av nationell rekommendation

20. Införande av perukbidrag vid könsdysfori

(RS/782/2023)

Ärendebeskrivning

I Region Jämtland Härjedalen finns ett förskrivardirektiv för peruker, i vilket det framgår att vuxna enligt vissa kriterier kan beviljas ett bidrag om högst 6 000 kr per år och patient (exkl. moms). Könsdysfori innebär ett psykiskt lidande eller en försämrad förmåga att fungera i vardagen, som orsakas av att könsidentiteten inte stämmer överens med det registrerade könet. Perukbidraget i Region Jämtland Härjedalen omfattar i dagsläget inte könsdysfori. Inom Regionens verksamhet har dock frågan väckts om bidrag även ska kunna förskrivas till patienter med könsdysfori som har behov av peruk. Gemensam nämnd avseende samordnad upphandling, lagerhållning och distribution av sjukvårdsprodukter samt hjälpmedel (GNUS) beslutade den 7 november 2022 att tillsätta en utredning för att se över frågan.

Utredningen visar att målgruppen för peruk till patienter med könsdysfori främst är kvinnor som har bytt kön efter att ha fötts som biologiska män. Inom Region Jämtland Härjedalen arbetar ett särskilt utredningsteam inom Område Psykiatri (KIM) för personer med könsdysfori med en önskan om byte av juridisk könsidentitet och/eller könsbekräftande behandling. Såväl personal vid KIM som individer i den aktuella patientgruppen uppger att det finns behov av hjälpmedel - däribland peruk - för att dessa patienter på ett naturligt sätt ska kunna smälta in i både privata och offentliga sammanhang. Perukbidrag skulle underlätta mycket i vardagen, både emotionellt och ekonomiskt. Både KIM och brukare anser att möjligheten att få perukbidrag skulle öka berörda patienters livskvalitet.

Socialstyrelsen gav 2015 ut ett kunskapsstöd om vård av vuxna med könsdysfori, där en rekommendation ges att hälso- och sjukvården bör erbjuda hjälpmedel, bl.a.

peruker, till personer med könsdysfori. Rekommendationen stöds av RFSL. En omvärldsanalys av övriga regioner ger vid handen att tre regioner i dagsläget har regler som uttryckligen inkluderar könsdysfori i kriterierna för perukbidrag. Ytterligare fyra regioner har inte uttryckliga kriterier om könsdysfori, men generella formuleringar i reglerna som heller inte utesluter att könsdysfori kan omfattas. Övriga 14 regioners regler för perukbidrag, inkl. Jämtland Härjedalen, medger i dagsläget inte perukbidrag för könsdysfori. Den nationella högspecialiserade vården inom området kommer enligt bedömning inte att omfatta hårsättning som även fortsatt kommer att ligga kvar hos respektive region att besluta.

Utifrån den utredning som har genomförts bör Region Jämtland Härjedalen utvidga kriterierna för förskrivning av peruk med patient från och med 18 år med fastställd diagnos transsexualism/könsdysfori. Förskrivningsrätten för peruk för aktuell målgrupp läggs på läkare med specialistkompetens inom psykiatri eller dermatologi. I nuläget finns ingen finansiering för en utvidgning av kriterierna vid dagens nivå på bidraget. Omvärldsanalysen av perukbidrag i andra regioner i Sverige visar att flera regioner har ett lägre perukbidrag än Jämtland Härjedalen. En möjlighet som bör övervägas är därför att sänka dagens perukbidrag i Jämtland Härjedalen om 6 000 kr per år och patient till 5 000 kr per år och patient för samtliga patienter. Det skulle innebära att den totala budgeten för perukbidrag hålls på ungefär samma nivå, eller till och med kan bli något lägre. Nackdelen för de patientgrupper som i dagsläget får perukbidrag om 6 000 kr år och patient vore att de skulle förlora 1 000 kr per år och patient. Det positiva med en sådan lösning vore dock att alla patienter med behov av peruk skulle omfattas av bidraget. Att vissa patientgrupper får perukbidrag om 6 000 kr per år och patient, medan en annan - mycket utsatt och sårbar patientgrupp - blir helt utan bidrag skulle kunna upplevas som orättvis och ojämlig vård. Olika patientgrupper med liknande behov bör behandlas lika.

Gemensamma nämnden för upphandling av sjukvårdsprodukter m.m. behandlade ärendet vid sitt sammanträde 2023-04-03 och beslutade att överlämna ärendet för vidare hantering i hälso- och sjukvårdsnämnden.

Utifrån ett underlag från KIM i Östersund (barn och unga utreds och behandlas inom Region Västerbotten, där peruk ingår som hjälpmedel) har en beräkning gjorts. Omkring två-tre nya patienter årligen med fastställd diagnos könsdysfori uppskattas ha behov av peruk till en kostnad motsvarande fastställt bidrag 6 000 kr. Den totala kostnaden beräknas därmed till 12-18 000 kr per år för dessa två-tre patienter. Utöver det tillkommer patienter med behov av initialt perukbidrag, som sedermera behöver förnyas. Dessa är svåra att uppskatta på ett tillförlitligt sätt, men kan antas öka något i volym efter hand. Enligt KIM kan antalet uppskattas uppgå till omkring 20 patienter med diagnosticerad könsdysfori totalt, som årligen kan komma att ansöka om perukbidrag. Det skulle innebära att den totala kostnaden i Region Jämtland Härjedalen skulle uppgå till omkring 100-120 000 kr per år. Under 2022 betalades totalt 709 000 kr ut i perukbidrag i Region Jämtland Härjedalen. Det motsvarar 118 patienter totalt per år.

Hälso- och sjukvårdsnämnden tillstyrker gemensamma nämndens förslag om införande av perukbidrag till patienter med könsdysfori. Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår dock att befintligt bidrag istället sänks med 500 kr istället för 1000 kr och bedömningen är att detta räcker för att nå kostnadsneutralitet

samtidigt som befintliga patienter inte drabbas av ett kraftigt sänkt bidrag.

Sammantaget leder förslaget till ett årligt bidrag på 5 500 kr för samtliga patienter som kan få perukbidrag, vilket också bidrar till en mer jämlik vård.

Hälso- och sjukvårdsnämnden behandlade ärendet 2023-12-13 § 163 och föreslår regionfullmäktige:

1. Kriterierna för att erhålla perukbidrag utvidgas till att omfatta personer med könsdysfori.
2. Befintligt perukbidrag om 6000 kr/år (exkl. moms) sänks till 5 500 kr/år (exkl. moms) för även kunna inkludera patientgruppen könsdysfori

Komplettering inför regionstyrelsens sammanträde

Efter nämndens sammanträde har såväl Socialstyrelsen som ansvarigt nationellt programområde (NPO) meddelat att hårsättning/peruk inte inryms i definitionen för könsdysfori inom nationellt högspecialiserad vård. Det innebär att ansvaret för frågor om hårsättning för den här patientgruppen fortsatt kommer att ligga kvar på regionerna. Det finns heller inte något ytterligare kunskapsunderlag att invänta från nationellt håll, utan Socialstyrelsens rekommendation från 2015 är fortsatt den som gäller.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Expedieras till

GNUS, Hälso- och sjukvårdsdirektör, Ekonomidirektör, Chef Hjälpmedels- och förrådsenheten, Chef Vuxenpsykiatri

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Införande av perukbidrag vid könsdysfori
- §163 Hälso- och sjukvårdsnämnden Införande av perukbidrag vid könsdysfori
- Utredning om eventuellt perukbidrag för könsdysfori_slutlig
- Protokollsutdrag GNUS 2023-04-03 § 23 Utredning om perukbidrag

21. Visselblåsarfunktionens regelverk (RS/739/2019)

Ärendebeskrivning

Den 20 oktober 2020, § 90, beslutade regionfullmäktige att en visselblåsarfunktion skulle inrättas i Region Jämtland Härjedalen från och med 1 januari 2021.

Regionstyrelsen fick i uppdrag att upprätta regler för funktionen. Reglerna togs fram och fastställdes av regionstyrelsen den 8 december 2020, § 226.

Syftet med en visselblåsarfunktion är att säkerställa att eventuella oegentligheter kommer till Region Jämtland Härjedalens kännedom om den normala linjevägen av någon anledning inte är möjlig. Funktionen är avsedd för rapportering av information om missförhållanden som det finns ett allmänintresse av att de kommer fram. Enligt nuvarande regler ska funktionen kunna användas av både medborgare och medarbetare.

På fullmäktiges presidiums initiativ har en översyn av visselblåsarfunktionen gjorts som visar att det finns behov av att revidera inriktningen och reglerna utifrån nu gällande lagstiftning, då skyddet i nu gällande lagstiftning bara omfattar rapportering i ett arbetsrelaterat sammanhang och inte allmänheten.

Den 7 december 2023, §253, beslutade regionstyrelsen att ärendet återremitteras för att se över förslaget på nytt. Ett förtydligande om vilka som kan innefattas i ett arbetsrelaterat sammanhang har därefter gjorts i ärendebeskrivningen.

Lag (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden trädde ikraft den 17 december 2021. Lagen innebär att såväl privata som offentliga arbetsgivare som har 50 eller fler arbetstagare ska vara skyldiga att ha interna visselblåsarfunktioner. Det finns även ett förbud mot att vidta hindrande åtgärder och repressalier mot den som rapporterar, under förutsättning att den som genom rapporteringen eller inhämtandet av information inte gjort sig skyldig till ett brott. Skyddet i nu gällande lagstiftning omfattar bara rapportering av information som den rapporterade personen har fått del eller har inhämtat i ett arbetsrelaterat sammanhang och därför omfattas inte allmänheten.

De personer som kan rapportera, enligt lagen, är arbetstagare, personer som gör en förfrågan om eller söker arbete, personer som söker eller utför volontärarbete, personer som söker eller fullgör praktik, personer som annars står till förfogande för att utföra eller utför arbete under en verksamhetsutövers kontroll och ledning, egenföretagare som söker eller utför uppdrag, personer som står till förfogande för att ingå eller ingår i ett företags förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan, aktieägare som står till förfogande för att vara eller som är verksamma i aktiebolaget, eller personer som har tillhört någon av personkategorierna ovan och har fått del av eller inhämtat informationen under tiden i verksamheten.

Utöver de interna visselblåsarfunktionerna ska även vissa statliga myndigheter inrätta externa funktioner där ovan nämnda personer kan rapportera in ärenden. Myndigheterna har olika ansvar utifrån myndigheternas ansvar för tillsyn. Konkurrensverket har till exempel inrättat en extern kanal för rapportering av missförhållanden inom området offentlig upphandling. Det finns ingen skyldighet att vända sig till en intern funktion innan rapport sker till den externa funktionen.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

1. Visselblåsarfunktionen ska enbart omfatta rapportering i ett arbetsrelaterat sammanhang.
2. Regionstyrelsen får i uppdrag att revidera regler för funktionen.

Expedieras till

Regionjurist
Regionstabschef
Enhetschef sekretariatet

Beslutsunderlag

- Revidering av inriktning för visselblåsarfunktionen

- §253 Regionstyrelsen Visselblåsarfunktionens regelverk

22. Svar på motion om att införa avgiftsfri KUB-undersökning för gravida kvinnor (RS/616/2023)

Ärendebeskrivning

KUB-test är ett test för fosterdiagnostik, som innefattar dels ett blodprov och dels ett ultraljud och företas för att undersöka risk för en kromosomavvikelse. KUB är en förkortning för Kombinerat Ultraljud och Biokemiskt prov. Ett KUB-test resulterar i en angiven risknivå för kromosom-avvikelse hos fostret och en förhöjd nivå behöver kompletteras med fostervattenprov, moderkaksprov eller NIPT (Non-Invasive Prenatal Testing) för att ge ett säkert svar. Ett KUB-test utförs i 1:a trimestern (tom vecka 14). Risken för kromosomavvikelse är relaterad till den gravida kvinnans ålder och stiger efter 35 år, vilket är bakgrunden till att man gjort en gränsdragning för avgiftsfritt KUB-test baserad på ålder.

En motion har inkommit som föreslår att alla gravida i Region Jämtland Härjedalen ska erbjudas avgiftsfri KUB-undersökning utifrån att vården ska vara jämlik och ges på lika villkor.

Sedan 2009 erbjuds gravida kvinnor från 35 års ålder ett avgiftsfritt KUB-testundersökning. Från år 2016 så erbjuds även gravida som är yngre än 35 år ett KUB-test men de får däremot betala en avgift på 2500 kr. Om det är medicinsk motiverat så är det avgiftsfritt även för de under 35 år.

Motionärerna anser att undersökningar av den typen ska vara avgiftsfri för att det inte ska styras om kvinnan har ekonomiska möjligheter att betala eller inte. Vidare sägs att vård på lika villkor är viktigt ur ett samhällsekonomiskt perspektiv.

I ett initiativärende (HSN/746/2023) från Centerpartiet till Hälso- och sjukvårdsnämnden har frågan besvarats vad den ekonomiska kostnaden skulle vara att införa avgiftsfri KUB-test till alla gravida och utifrån det så anser motionären att det är befogat att det införs, då de anser att fördelarna uppbär den merkostnaden på 1,5 – 1,6 miljoner kronor det skulle innebära.

I Region Jämtland Härjedalen förlöstes 1 156 kvinnor år 2022. Totalt gjordes 639 KUB-tester år 2022 vilket var på 55 % av alla gravida, varav 432 (68%) var på kvinnor under 35 år och de flesta av dem erlade egenavgift, 321 (75%). Total intäkt år 2022 för KUB -undersökningar för gravida under 35 år var 802 500 kr. I tabellen ses utfall för åren 2020-2022.

År	Antal förlossningar	Antal KUB totalt	Antal KUB från 35 år	Antal KUB under 35 år	Andel KUB i % < 35 år	Antal betalande <35 år	Total intäkt
2020	1269	598	193	405	68%	352	880 000 kr
2021	1335	639	237	402	63%	358	895 000

							kr
2022	1156	639	209	430	68%	321	802 500 kr

I en rapport från 2022 ”Fosterdiagnostik – kartläggning och rekommendationer” av Nationellt system för kunskapsstyrning Hälso- och sjukvård, finns en kartläggning om hur regioner erbjuder KUB-tester:

- 11 regioner erbjuder KUB till alla gravida avgiftsfritt.
- 7 regioner erbjuder KUB avgiftsfritt till kvinnor från och med 35 års ålder och några av dessa regioner kvinnor under 35 år KUB mot en avgift, (bl a Region Jämtland Härjedalen, Västernorrland och Västerbotten).
- 3 regioner erbjuder inte KUB, (Norrbotten, Gävleborg och Blekinge)

Tidig ultraljudsundersökning (TUL) införs under 2024

I dag erbjuds alla gravida ett rutinultraljud i graviditetsvecka 18–20. Verksamheten anser att det i dagsläget är mera angeläget att erbjuda alla gravida ett tidigt ultraljud (TUL) och det är inarbetat i verksamhetsplanen för införande under 2024.

Kvinnoklinikernas årsrapport från 2022 visar att 74,3% av Sveriges sjukhus erbjuder TUL. Norrbotten erbjuder sen i hösten 2023 TUL till alla gravida. Även Västernorrland och Västerbotten har fattat beslut om att börja erbjuda TUL under 2024.

Syfte med att införa en tidig ultraljudundersökningen i graviditetsvecka 12–14 är att hitta flerbördsgraviditeter, upptäcka grövre missbildningar och datera graviditeten. Undersökningen kan kompletteras med biokemi (KUB) eller NIPT för kromosomscreening för de som önskar eller om medicinsk motivering finns.

Verksamheten gör en bedömning att de flesta kvinnor under 35 år inte kommer efterfråga ett KUB-test om det erbjuds ett tidigt ultraljud redan vecka 12–14. Många gravida vill få ett ultraljud före vecka 18 som är tidpunkten för när rutinultraljudet genomförs och gör då i dagsläget ett KUB-test för att på så sätt få ett tidigt ultraljud.

När tidigt ultraljud införs kommer samtliga graviditeter att vara daterade tidigt i graviditeten och tidpunkten för rutinultraljudet kan därför anpassas bättre. Det möjliggör även en bättre detektion av avvikelser hos fostret. Det finns således en medicinsk relevans i att erbjuda TUL.

Med nuvarande förlossningstal så klarar verksamheten införande av TUL inom befintligt tjänstetrymme. Men om förlossningstalen stiger igen är bedömningen att det krävs en utökning med 50% barnmorsketjänst. Det kan vara från år 2025 eller senare.

Slutsats

Verksamheten kan inte göra en bedömning av hur många kvinnor som idag avstår att göra ett KUB-test på grund av avgiften på 2500 kronor. Däremot är bedömningen att majoriteten av kvinnorna kommer efterfråga ett KUB-test om den blir helt avgiftsfritt, vilket kommer innebära en ökad efterfrågan med 500–600 KUB-tester vilket medför ökade kostnader.

Vid införande av ett tidigt ultraljud i vecka 12–14 för alla gravida avgiftsfritt så kommer mest troligt betydligt färre av de kvinnor som är under 35 år att efterfråga ett KUB-test.

Utifrån jämlik vård och utifrån flera etiska principer kan man anse att det ska vara avgiftsfria KUB-test till samtliga gravida kvinnor, även de under 35 år. Dock medför en avgiftsfrihet till alla som önskar ett KUB-test både ökade kostnader samt uteblivna intäkter på totalt motsvarande 1,5–1,6 miljoner kronor. I det ansträngda ekonomiska läge som Region Jämtland Härjedalen står inför så finns annan vård som hellre bör prioriteras.

Hälso- och sjukvårdsnämnden behandlade ärendet 2023-12-13 § 165 och föreslår regionfullmäktige att motionen avslås.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Expedieras till

Hälso- och sjukvårdsdirektör
Divisions Kirurgi
Verksamhetschef Kvinna
Chef Hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen
Avgiftsansvarig

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på motion om att införa avgiftsfri KUB-undersökning till gravida kvinnor
- §165 Hälso- och sjukvårdsnämnden Motion om att införa avgiftsfri KUB-undersökning för gravida kvinnor
- Motion från Magnus Rönnerfjäll (C) och Peter Johansson (C) om avgiftsfri KUB-undersökning

23. Svar på medborgarförslag om att behålla habiliteringsbadet (RS/342/2023)

Ärendebeskrivning

Det har inkommit ett medborgarförslag om att behålla Frösöbadet. Förslagsställaren menar att många av de som nyttjar bassängen inte skulle få den rehabilitering eller habilitering som de har rätt till ifall bassängen läggs ner.

Frösöbadet har varit i bruk sedan 1995 och är i första hand anpassat för barn, ungdomar och vuxna som behöver habiliterings- och rehabiliteringsinsatser, remitterade bad via vårdcentral och annan regionbaserad verksamhet. I mån av plats kan även andra grupper boka tid mot betalning, t ex särskola, boende/omsorg och friskvårdsverksamhet.

Frösöbadet har för närvarande varit stängt sedan vecka 10 2023 på grund av ett fel i vattenreningen. Regionen tvingas ta över badanläggningens tekniska del då fastighetsägaren ställer det som villkor för fortsatt förhyrning. Anläggningen måste åtgärdas för att vattenreningen ska nå godkända nivåer inför ett ev. återöppnande.

Region Jämtland Härjedalens inställning är att aktuell verksamhet ska återupptas och i november 2023 beslutades att tillskjuta medel för renovering av vattenreningen. Det är dock oklart när reparationen är genomförd och badet åter kan öppnas.

Hälso- och sjukvårdsnämnden behandlade ärendet 2023-12-13 § 168 och föreslår regionfullmäktige att medborgarförslaget ska anses besvarat.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Expedieras till

Förslagsställaren, hälso- och sjukvårdsdirektör

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på medborgarförslag om att behålla habiliteringsbadet
- §168 Hälso- och sjukvårdsnämnden Svar på medborgarförslag om att behålla habiliteringsbadet
- Medborgarförslag om att behålla habiliteringsbadet på Frösön
RS_342_2023_Maskad

24. Svar på medborgarförslag om att behålla Frösöbadet (RS/341/2023)

Ärendebeskrivning

Det har inkommit ett medborgarförslag om att behålla Frösöbadet. Förslagsställaren menar att badet har de anpassningar som gör det möjligt för barnhabiliteringen att använda sig av bassängen.

Frösöbadet har varit i bruk sedan 1995 och är i första hand anpassat för barn, ungdomar och vuxna som behöver habiliterings- och rehabiliteringsinsatser, remitterade bad via vårdcentral och annan regionbaserad verksamhet. I mån av plats kan även andra grupper boka tid mot betalning, t ex särskola, boende/omsorg och friskvårdsverksamhet.

Frösöbadet har för närvarande varit stängt sedan vecka 10 2023 på grund av ett fel i vattenreningen. Regionen tvingas ta över badanläggningens tekniska del då fastighetsägaren ställer det som villkor för fortsatt förhyrning. Anläggningen måste åtgärdas för att vattenreningen ska nå godkända nivåer inför ett ev. återöppnande.

Region Jämtland Härjedalens inställning är att aktuell verksamhet ska återupptas och i november 2023 beslutades att tillskjuta medel för renovering av vattenreningen. Det är dock oklart när reparationen är genomförd och badet åter kan öppnas.

Hälso- och sjukvårdsnämnden behandlade ärendet 2023-12-13 § 167 och föreslår regionfullmäktige att medborgarförslaget anses besvarat.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Expedieras till

Förslagsställaren, hälso- och sjukvårdsdirektör

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på medborgarförslag om att behålla habiliteringsbadet på Frösön
- §167 Hälso- och sjukvårdsnämnden Svar på medborgarförslag om att behålla Frösöbadet
- Medborgarförslag om att behålla habiliteringsbadet på Frösön
RS_341_2023_Maskad

25. Svar på medborgarförslag om att behålla habiliteringsbadet (RS/343/2023)

Ärendebeskrivning

Det har inkommit ett medborgarförslag om att behålla Frösöbadet samt utöka badets öppettider för allmänheten. Förslagsställaren menar att badet utgör en viktig aktivitet för personer med funktionsnedsättningar och att det ger en positiv påverkan på kropp och själ.

Frösöbadet har varit i bruk sedan 1995 och är i första hand anpassat för barn, ungdomar och vuxna som behöver habiliterings- och rehabiliteringsinsatser, remitterade bad via vårdcentral och annan regionbaserad verksamhet. I mån av plats kan även andra grupper boka tid mot betalning, t ex särskola, boende/omsorg och friskvårdsverksamhet.

Frösöbadet har för närvarande varit stängt sedan vecka 10 2023 på grund av ett fel i vattenreningen. Regionen tvingas ta över badanläggningens tekniska del då fastighetsägaren ställer det som villkor för fortsatt förhyrning. Anläggningen måste åtgärdas för att vattenreningen ska nå godkända nivåer inför ett ev. återöppnande.

Region Jämtland Härjedalens inställning är att aktuell verksamhet ska återupptas och i november 2023 beslutades att tillskjuta medel för renovering av vattenreningen. Det är dock oklart när reparationen är genomförd och badet åter kan öppnas.

Redan idag nyttjas bassängen maximalt under vardagarna i förhållande till vad reningsanläggningen klarar av i antal badande per dygn. Därtill ska läggas verksamheten inte har bemanning för att kunna utöka öppettiderna under t.ex. helger. Ovanstående faktorer gör att det därför inte är aktuellt att utöka badets öppettider.

Hälso- och sjukvårdsnämnden behandlade ärendet 2023-12-13 § 169 och föreslår regionfullmäktige att medborgarförslaget ska anses besvarat.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Expedieras till

Förslagsställaren, hälso- och sjukvårdsdirektör

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på medborgarförslag om att behålla habiliteringsbadet
- §169 Hälso- och sjukvårdsnämnden Svar på medborgarförslag om att behålla habiliteringsbadet

- Medborgarförslag om att behålla habiliteringsbadet på Frösön
RS_343_2023_Maskad

**26. Svar på medborgarförslag om att
ambulanstransport ska ingå i högkostnadsskyddet
(RS/524/2023)**

Ärendebeskrivning

Den 10 augusti 2023 inkom ett medborgarförslag: ”Jag tycker att kostnaden för ambulanstransport ska ingå i högkostnadskortet”.

Det så kallade ”högkostnadskortet” är högkostnadsskyddet för öppenvård det vill säga att en patient högst behöver betala 1 300 kr i egenavgifter för öppenvårdsbesök sammanlagt per 12-månadersperiod (Avgiftshandboken, Region Jämtland Härjedalen).

Ambulanstransportavgiften (300kr) är en transportavgift och därmed är Region Jämtland Härjedalen inte skyldig att inkludera den avgiften i högkostnadsskyddet för öppenvård som annars är lagstadgat (17 kap §6 Hälso- och sjukvårdslag (2017:30)).

Eftersom hälso- och sjukvårdsinsatser genomförs under ambulanstransporten finns inget hinder att inordna ambulanstransportavgiften under högkostnadsskyddet för öppenvård (förarbetena till HSN/1618/2022). Region Jämtland Härjedalen är därmed fri att välja att antingen inordna ambulanstransportavgiften i högkostnadsskyddet för öppenvård eller (som nu) hantera den avgiften utanför högkostnadsskyddet.

Ambulanstransportavgiften debiteras patienter på cirka 13 000 uppdrag/år vilket renderar en intäkt på 3,9 miljoner per år (HSN/1618/2022).

Fördelarna med att inkludera ambulanstransportavgiften i högkostnadsskyddet för öppenvård är för patienterna ett ökat ekonomiskt skydd mot höga avgifter. Vidare skulle regionens avgiftsförfarande kopplat till ambulansverksamheten mer likna övriga regioners dito. En sådan här förändring bedöms varken leda till ökad administration eller påverka utförandet av hälso- och sjukvårdsinsatser.

Nackdelarna är främst att intäkten för Region Jämtland Härjedalen skulle minska med minst 1,17 miljoner kronor årligen beroende på andelen patienter med högkostnadsskydd öppenvård av totala antalet debiterbara ambulansuppdrag, se tabell 1.

Tabell 1 – Minskad intäkt per år med medborgarförslaget jämfört med medelintäkten för år 2021 och 2022.

	30% har frikort	50% har frikort	70% har frikort
Minskad intäkt för regionen	1,17 miljoner	1,95 miljoner	2,73 miljoner

Vidare bedöms tröskeln för att tillkalla ambulans bli lägre vilket skulle kunna leda till att ambulanser åker ut till icke behövande i ökad utsträckning jämfört med idag. Detta skulle då innebära ökade kostnader samt att ambulansverksamhetens

tillgänglighet för akuta behov skulle minska.

Slutsats

Region Jämtland Härjedalen är fria att besluta om att införa ambulanstransportavgiften i högkostnadsskyddet för öppenvård.

Förbättrad samverkan samt tidiga insatser som leder till minskat behov av ambulansutryckningar och ambulanstransporter bör vara det primära syftet med utvecklingsarbete i frågan. På det sättet minskar både regionens och patientens kostnad för ambulanstransporter och ambulanssjukvård oberoende av högkostnadsskydd. Detta utvecklingsarbete är redan pågående.

Hälso- och sjukvårdsnämnden behandlade ärendet 2023-12-13 § 166 och föreslår regionfullmäktige att medborgarförslaget ska avslås.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen tillstyrker hälso- och sjukvårdsnämndens förslag.

Expedieras till

Chef hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen
Utvecklingsstrateg
Avgiftsansvarig

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på medborgarförslag - Högkostnadsskydd för ambulanstransport
- §166 Hälso- och sjukvårdsnämnden Medborgarförslag – Ambulanstransport i högkostnadsskydd
- Medborgarförslag om att ambulanstransport ska ingå i högkostnadsskyddet RS_524_2023_Maskad

27. Svar på medborgarförslag om höjning av milersättningen för sjukresor (RS/557/2023)

Ärendebeskrivning

Det har inkommit ett medborgarförslag om att höja milersättning för sjukresa med egen bil. Motiveringen till förslaget är de förändrade bränslepriserna och att den skattefria delen av milersättning höjdes nationellt från 18,50 till 25 kr/mil från och med 1 januari 2023.

Regionfullmäktige beslutade 2021-04-14 § 56 om höjning av egenavgifter och högkostnadsskydd för sjukresor. Samtidigt höjdes även milersättningen för sjukresa med egen bil från 12 kr/mil till 18.50 kr/mil.

Den konsekvens som kan ställas mot förslaget om höjd milersättning är ekonomisk. För att göra ett estimat så används statistik från 2022 och 2023. Resmönster jämförs mot totalkostnader med dagens milersättning och därefter mot en totalkostnad med den föreslagna milersättningen.

Antalet sjukresor med egen bil har sedan förra året ökat med 39% 2023 jämfört med 2022. Antal körda kilometer har samtidigt ökat med 30%. Region Jämtland

Härjedalen kan därför se en ökad kostnad för milersättning generellt för 2023 jämfört med tidigare år. Orsaken till den ökade kostnaden kan vara ett ökat resande till följd av fler vårdbesök eller en ökad medvetenhet gällande bidragsrätten. Inom länet har Region Jämtland Härjedalen utfört 66 000 fler vårdbesök än 2022, för att ta ett exempel.

Totalkostnad för eget resande med bil, 1,85 kr/km

År	Totalkostnad egen bil (1,85 kr/km)
2021	5 205 478
2022	6 394 920
2023	8 470 829

Antal km körda

År	Körda km
2022	5 401 734
2023	7 168 832

Estimerad totalkostnad för eget resande med bil 2,5kr/km

Km-ersättning *	Antal km 2023	Kostnad
1,85 (1,18) /km	7 168 832	8 470 829 kr
2,5 (1,6) /km	7 168 832	11 470 131 kr

* Kilometerersättningen blir i regel 36% lägre i totalbeloppet än 1,85 eller 2,5. Detta beror på att många ansökta och registrerade resor ger noll kr i ersättning. Detta beror på att egenavgiften ”äter upp” bidraget. Invånarna väljer trots det att registrera bidraget på noll kr för att få med det i sitt högkostnadsskydd.

Omvärldsbevakning

Regler för ersättningsnivåer för sjukresor skiljer sig stort åt nationellt. Bara ca en tredjedel av regionerna har höjt milersättningen till 25 kr/mil. Spannet ligger mellan 12-25 kronor och de flesta regioner har någon typ av egenavgift eller begränsning vad gäller körsträcka. Några exempel nedan.

Region	Milersättning	Egenavgift	Högkostnadsskydd
Jämtland Härjedalen	18,50 kr/mil	150 kr/enkelresa	2400 kr
Norrbottnen	25 kr/mil vid resor över 51 km	-	2400 kr
Västerbotten	15 kr/mil	200 kr/enkelresa	2400 kr
Västernorrland	18,50 kr/mil vid enkelresor över 75 km	-	2400 kr men resa med egen bil omfattas inte av högkostnadsskyddet
Dalarna	18,50 kr/mil vid enkelresor över 55	-	2400 kr

	km		
Gävleborg	25 kr/mil	107 kr/enkelresa	2200 kr

Region Jämtland Härjedalen får en kostnadsökning 2023 för sjukresor med egen bil enbart utifrån ett ökat resande. Utöver detta skulle en höjd milersättning innebära ytterligare kostnadsökningar för sjukresor.

Den ekonomiska konsekvensen för att öka milersättningen till 25 kr/mil skulle innebära en estimerad merkostnad på 3 mkr. Detta förutsatt att resmönstret 2023 fortsätter 2024.

I det ansträngda ekonomiska läge som Region Jämtland Härjedalen befinner sig i så finns för närvarande inte utrymme att höja milersättningen för sjukresa med egen bil. Medborgarförslaget föreslås därför avslås.

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige

Medborgarförslaget avslås.

Expedieras till

Förslagsställaren

Chef regionservice

Utvecklingsstrateg reseservice

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Svar på medborgarförslag om höjning av reseersättningen för sjukresor
- Medborgarförslag om höjning av reseersättning_Maskad

28. Informationer

Ärendebeskrivning

- Studiebesök reseservice
- Uppföljning Läkemedel
- Redovisning från bolag, politiska samverkansorgan, konferenser mm